

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 36/02-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. októbra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. P., bytom B., zastúpenej advokátom JUDr. P. A., B., vo veci porušenia jej práva podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd rozhodnutím mestskej časti Bratislava – Staré Mesto č. 710/2001/Aa z 12. apríla 2001, rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, pracoviska Bratislava, sp. zn. II/2500/4472/2001–1192 z 18. júna 2001 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sž 183/01 z 27. marca 2002, za účasti mestskej časti Bratislava – Staré Mesto, Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. P. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2002 doručená sťažnosť Ing. M. P., bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. P. A., B., ktorou namieta porušenie jej práva podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozhodnutím mestskej časti Bratislava – Staré Mesto (ďalej len „mestská časť“) č. 710/2001/Aa z 12. apríla 2002, rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, pracoviska Bratislava (ďalej len „daňové riaditeľstvo“), sp. zn. II/2500/4472/2001–1192 z 18. júna 2001 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 SŽ 183/01 z 27. marca 2002.

Citovaným rozhodnutím mestskej časti (sťažovateľkou označenej ako odporca 1) ako správcu dane z nehnuteľností bola sťažovateľke uložená pokuta vo výške 100 Sk podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) za porušenie povinnosti oznámiť správcovi dane skutočnosti rozhodujúce pre vznik daňovej povinnosti ustanovenej v § 14 ods. 2 zákona. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom daňové riaditeľstvo (sťažovateľkou označené ako odporca 2) ako odvolací orgán rozhodlo tak, že potvrdilo správnosť napadnutého rozhodnutia daňového orgánu prvého stupňa.

Najvyšší súd (sťažovateľkou označený ako odporca 3) žalobu sťažovateľky, ktorou sa domáhala zrušenia odvolacieho rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie, zamietol.

Sťažovateľka poukazuje na to, že nemohla splniť zákonom uloženú oznamovaciu povinnosť, pretože sa o skutočnosti, že sa stala vlastníčkou nehnuteľnosti, dozvedela nie vlastnou vinou až po uplynutí oznamovacej lehoty ustanovenej v § 14 ods. 2 zákona, teda v čase, keď už boli naplnené podmienky pre postup správcu dane podľa § 14 ods. 3 zákona.

V súvislosti s tým sťažovateľka vyjadruje presvedčenie, *„že úmyslom zákonodarcu nebolo ustanovením § 14 ods. 2 a 3 Daňového zákona docieľiť šikanáciu daňových subjektov, t. j. tieto subjekty pokutovať aj v prípade, ak povinnosť uloženú v ustanovení § 14 ods. 2 Daňového zákona nemohli splniť pre prekážky, ktoré neboli ani čiastočne vyvolané samotnými daňovými subjektami, ale v tomto prípade orgánom štátnej správy. Hoci odporcom... nemožno vyčítať, že sa v danej veci nedržali litery zákona, treba im nepochybné*

vytknúť, že sa nedržali zmyslu zákona, ktorým nie je samoučelné ukladanie pokút. Vychádzajúc z takéhoto (normálneho) výkladu a chápania zákona je potom nutné konštatovať, že rozhodnutím odporcu 1 nebola navrhovateľke uložená povinnosť v medziach zákona, ako to predpokladá ustanovenie § 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ustanovenie čl. 4 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.“

Sťažovateľka zastáva názor, že ju napádané rozhodnutia nútia konať niečo, čo neukladá zákon, čím je porušené jej právo zakotvené v čl. 2 ods. 3 ústavy a čl. 2 ods. 3 listiny.

Vzhľadom na to žiada, aby ústavný súd vydal o porušení jej vyššie uvedených ústavných práv nález, napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

II.

Sťažovateľka využila možnosť súdnej ochrany v správnom súdnictve podaním žaloby na preskúmanie rozhodnutia daňového riaditeľstva sp. zn. II/2500/4472/2001–1192 z 18. júna 2001. O tejto žalobe najvyšší súd meritórne rozhodol rozsudkom z 27. marca 2002 sp. zn. 7 SŽ 183/01.

Podľa čl. 127 ods. 1 i. f. ústavy a § 49 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je daná právomoc ústavného súdu chrániť základné práva a slobody len vtedy, ak o tejto ochrane nerozhoduje iný súd. Ústavný súd je preto v súlade so svojou právomocou oprávnený chrániť základné práva a slobody fyzických osôb alebo právnických osôb len vtedy, ak o takej ochrane nerozhoduje žiaden iný súd, alebo tiež v prípade, ak základné práva alebo slobody porušil všeobecný súd svojím rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom a toto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah súvisí s právom na súdnu ochranu a princípmi spravodlivého súdneho procesu, pričom neexistuje zákonná možnosť nápravy takého porušenia v konaní pred všeobecnými súdmi.

Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, I. ÚS 15/01, III. ÚS 53/02). K tomu treba dodať, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu a je preto podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitel'né účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

Sťažovateľke poskytol ochranu už najvyšší súd v správnom súdnictve a uplatnenie právomoci správneho súdnictva zásadne vylučuje právomoc ústavného súdu. Poskytnutie tejto ochrany však nemožno stotožňovať s právom na úspech vo veci samej ani s právom na taký výklad zákonov, aký je správny podľa sťažovateľky.

Podľa obsahu odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu sa najvyšší súd vyrovnal s námietkami a argumentáciou sťažovateľky spôsobom, ktorý nemožno označiť ani za svojvoľný, ani za zjavne neodôvodnený (a za takýto ho neoznačuje ani samotná sťažovateľka), pričom ide o tie isté dôvody, ktoré sťažovateľka uplatnila aj pred ústavným súdom. Okrem toho treba zdôrazniť, že sťažovateľka ani nenamietala porušenie čl. 46 až 50 ústavy, ktoré obsahujú ústavnoprávne princípy konania pred všeobecnými súdmi, čo by mohlo mať za následok porušenie jej základných práv zaručených citovanými článkami ústavy.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a právne závery ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky k názoru, že v tejto veci nemá so zreteľom na princíp subsidiarity (čl. 127 ods.1 i. f. ústavy) právomoc. Keďže nedostatok právomoci ústavného súdu zaoberať sa sťažnosťou nemožno odstrániť, ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Nad rámec odôvodnenia považuje ústavný súd za potrebné poznamenať, že pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že napádanými rozhodnutiami došlo k porušeniu jej práva ustanoveného v čl. 2 ods. 3 ústavy a čl. 2 ods. 3 listiny, predmetné ustanovenia výslovne nezaručujú základné práva a slobody, ale ich možno označiť iba za ústavné smernice, ktoré nemôžu byť zásadne priamo aplikovateľné v individuálnych sťažnostiach bez vyjadrenia, aké ústavné práva, k porušeniu ktorých mohlo dôjsť, z týchto ustanovení sťažovateľ vyvodzuje. (§ 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. októbra 2002